

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: За десетодневну рехабилитацију у српским бањама о трошку Фонда ПИО ове године корисници пензија чија су примања нижа од 24.980 динара могу да се пријаве до 13. априла

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

У БАЊАМА ОКО 14.000 ПЕНЗИОНЕРА

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

На основу члана 7 Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање („Службени гласник РС”, 33/2016 и 11/2017), Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање расписује

О Г Л А С за пријем захтева за упућивање корисника пензија на рехабилитацију за 2018. годину

1. Право на бесплатну рехабилитацију у здравствено-стационарним установама и бањско-климатским лечилиштима, у трајању од 10 дана, имају корисници старосних, инвалидских и породичних пензија, који имају пребивалиште на територији Републике Србије и чија пензија износи до 24.980 динара.

2. Право да се јаве на оглас имају корисници пензија из категорије запослених, самосталних делатности и пољопривредника, који, осим пензије која је до 24.980 динара, немају друга лична примања. Право да се јаве на оглас имају и корисници пензија који су то право остварили применом домаћих прописа и на основу међународних уговора (прерачунато по средњем курсу НБС на дан 31. 1. 2018. године $1\text{€} = 118,7428$ динара), под условом да збир тих пензија износи до 24.980 динара.

3. Право на коришћење бесплатне рехабилитације имају корисници пензија који то право нису користили у последњих пет година.

4. Уз пријаву, потребно је поднети:

- пензијски чек /уколико је корисник већ примио пензионерску картицу, статус пензионера доказује овом картицом
- доказ о висини пензије остварене по међународним уговорима (извод банке или потврда иностраног носиоца социјалног осигурања),
- попуњену пријаву са изјавом, на прописаном обрасцу, где желе да користе рехабилитацију, о другим личним примањима, о томе да у претходних пет година нису користили рехабилитацију о трошку Фонда и да овлашћују Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање да у њихово име и за њихов рачун закључи уговор о пословној сарадњи са установом у којој ће користити право на рехабилитацију,
- расположиву медицинску документацију, уколико је корисник поседује.

5. Пријаве се подносе организацијама корисника пензија, према месту пребивалишта, а корисници са територије АП Косово и Метохија са пребивалиштем, односно боравиштем ван територије АП Косово и Метохија, пријаве подносе најближој организацији корисника пензија или најближој филијали Фонда према месту пребивалишта, односно боравишта.

6. Чланство у пензионерским организацијама није услов за коришћење овог права.

7. Пријаве на оглас се подносе до 13. априла 2018. године.

8. На ранг листу корисника пензија који испуњавају услове за упућивање на рехабилитацију може се поднети приговор надлежној комисији у року од пет радних дана од дана објављивања ранг листе на огласној табли.

9. Комисија из тачке 8 овог огласа дужна је да у року од три дана размотри поднете приговоре и утврди коначну ранг листу корисника пензија који су остварили право на рехабилитацију и објави је на огласној табли организације корисника пензија, односно Савеза пензионера Србије и Синдиката пензионера Србије „Независност” и на огласној табли Дирекције Фонда, Дирекције Покрајинског фонда, филијале Фонда, односно службе филијале и испоставе.

ПОЧЕЛА ПРИЈАВА ЗА БЕСПЛАТНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ У 2018.

У бањама око 14.000 пензионера

Корисници пензија чија су примања за јануар 2018. године нижа од 24.980 динара могу до 13. априла да се пријављују за десетодневну рехабилитацију у бањама Србије о трошку Фонда ПИО

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање расписао је 28. марта оглас за пријем захтева за упућивање корисника пензија на бесплатну рехабилитацију у 2018. години, а пензионери ће моћи да се пријављују до 13. априла.

За друштвени стандард корисника пензија у 2018. години опредељено је 421,16 милиона динара, односно 0,1 одсто изворних прихода Фонда. Захваљујући вишим планираним изворним приходима, за друштвени стандард је издвојено око 27,3 милиона динара више у односу на прошлу годину.

За финансирање трошкова рехабилитације корисника у 2018. издваја се 93,3 одсто укупног износа ових средстава, односно 392,94 милиона динара.

Како су цене рехабилитације и смештаја остале исте као и претходне године, процењује се да ће ове године око 1.500 корисника више у односу на 2017. моћи да искористи своје право на бесплатан опоравак у некој од 24 установе у бањама Србије.

Пролом бања

За рехабилитацију о трошку Фонда ПИО у трајању од 10 дана ове године могу да конкуришу корисници старосних, инвалидских и породичних пензија, са пребивалиштем у Републици Србији, чија је пензија за јануар 2018. године нижа од 24.980 динара, као и корисници пензија који су то право остварили применом домаћих прописа и на основу међународних уговора, под условом да збир тих пензија не прелази наведени износ.

Још један услов је, као и до сада, да пензионери ово право нису користили у последњих пет година.

Подсећамо да је изменом Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија РФ ПИО у 2017. години први пут омогућено да право на бесплатан сме-

штај и превоз, поред пратиоца детета, има и пратилац слепог лица, као и да пензионери користе рехабилитацију према исказаној жељи, у складу са смештајним капацитетима установе која није контраиндикувана њиховој медицинској документацији.

У протеклој години је за друштвени стандард пензионера било опредељено 393,93 милиона динара, односно за 33 милиона динара више у односу на 2016. Када је реч о бесплатној рехабилитацији, од укупно 40.447 поднетих пријава, на опоравак о трошку Фонда ПИО у 2017. години упућено је нешто више од 12.200 пензионера, а од тог броја 96 одсто је ово право и искористило.

За финансирање другог вида друштвеног стандарда – кул-

турних и спортско-рекреативних активности, чији је циљ подстицање интеграције старијих лица у друштво, утрошено је 5,66 милиона динара. Ова средства су искористићена за подршку организације Олимпијаде спорта, здравља и културе трећег доба, одржане у Врњачкој Бањи. Ова манифестација је у 2017. имала око 1.250 учесника из 228 градова и насеља, од којих је било 1.030 такмичара.

Солидарна помоћ корисницима пензија у храни, лековима, медицинском материјалу, греву и средствима за хигијену у 2017. години реализована је кроз поделу 18.450 пакета помоћи, за шта је укупно утрошено 9,76 милиона динара.

В. Кадиф

ИЗДАВАЧ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@pio.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

СЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА ФОНДА ПИО

За друштвени стандард пензионера 27 милиона више

Управни одбор Републичког фонда ПИО одржао је, 22. марта, седницу на којој је, поред осталог, усвојен Програм рада РФ ПИО за 2018. годину.

Заменик директора Фонда ПИО, др Александар Милошевић, подсетио је да су Финансијским планом Фонда за 2018. годину предвиђена средства у износу од 615,58 милијарди динара. Планираним приходима од доприноса покрива се 69,74 одсто планираних расхода и издатака Фонда, док планирано учешће дотација из буџета у укупним приходима и примањима Фонда износи 30,14 процената.

– У Програму рада Фонда за 2018. годину у фокусу нам је повећање ажурности у доношењу решења, стварање предуслова за електронски М-4 образац, повећање броја корисника е-услуга и успостављање електронског акта. Ове године смо први пут дефинисали јасне индикаторе на основу којих ћемо пратити степен остваривања циљева, односно по којима ћемо мерити ефикасност оперативних активности – изјавио је заменик директора Фонда др Александар Милошевић.

Чланови Управног одбора усвојили су и План јавних набавки РФ ПИО за 2018. годину.

Начелник Одељења за набавке Дарко Танасковић, приликом образлагања ове тачке дневног реда, рекао је да је предлог Плана јавних набавки за 2018. годину сачињен на основу реалних потреба свих организационих јединица Фонда, како би се обезбедило несметано функционисање Фонда, а поготово у делу који чини основну делатност Фонда – остваривање права из ПИО и исплата права. Танасковић је навео и једну од новина за ову годину.

– Куповином софтвера за електронску писарницу и управљање документима омогућила би се израда система који ће подржати аутоматизацију канцеларијског пословања, кори-

шћењем система за управљање документима, прилагођеног прописима који уређују ту област. Систем треба да обезбеди комплетно праћење предмета и представља увод у формирање електронског акта, што је стратешко опредељење Фонда у наредном периоду – објаснио је Танасковић.

На седници је такође усвојена одлука о издвајању средстава за рехабилитацију корисника пензија и утврђивању трошкова рехабилитације за 2018. годину. Како је навео директор Сектора за финансијске послове Фонда Иван Мимић, на име друштвеног стандарда корисника пензија издвајају се средства у износу од 421,16 милиона

динара, што је 0,1 одсто изворних прихода Фонда.

– Захваљујући вишим планираним изворним приходима имамо за око 27,3 милиона динара средстава више за ову намену, у односу на претходну годину. Од укупног износа средстава, за финансирање трошкова рехабилитације корисника у 2018. издваја се 93,3 одсто, односно 392,94 милиона динара – навео је Иван Мимић, и додао да су цене рехабилитације корисника пензија и смештаја пратилаца слепих лица и деце која су остварила право на породичну пензију по основу неспособности за самосталан живот и рад, исте као и претходне године.

В. Кадиф

УСКЛАЂИВАЊЕ ПЕНЗИЈА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВОЈНИХ ЛИЦА

Продужен рок до краја 2018. године

Због великог интересовања војних пензионера да се продужи рок за закључивање уговора о вансудском поравнању, Влада Републике Србије је донела Закључак од 8. марта 2018. године којим је продужено закључивање уговора о вансудском поравнању по захтевима поднетим до 31. децембра 2018. године.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање ће свим корисницима војних пензија, односно члановима њихових породица, који нису закључили уговор о вансудском поравнању, поново доставити обавештење на кућну адресу.

Корисници војних пензија, односно чланови њихових породица који не приме наведено

обавештење треба да се у што краћем року обратe надлежној филијали Фонда ради подношења Захтева за исплату разлике пензије по основу ванредног усклађивања пензија, на основу кога ће бити закључен уговор о вансудском поравнању. Образац наведеног захтева може се преузети са званичног сајта Фонда – www.pio.rs или у сва-

кој филијали Фонда. Корисници војних пензија, односно чланови њихових породица са пребивалиштем ван територије Републике Србије, могу ради смањења трошкова и брзине вођења поступка овластити друго лице да у њихово име предузме све правне радње потребне за исплату по овом основу.

Г. О.

Картицу ће имати сваки пензионер у Србији

Промотивни тираж пензионерских картица, који је урађен за 4.560 пензионера, у сразмерном броју за сваку филијалу Фонда ПИО, подељен је корисницима. Представници готово свих локалних самоуправа су се укључили у ову акцију филијала РФ ПИО с циљем да директно подрже активности које су добробит за грађане и да на прави начин информишу и своје суграђане, али и институције локалне самоуправе и привредне субјекте да од сада имамо нови, валидан и сигуран документ који ће пензионерима омогућити да безбедно и једноставно докажу свој пензионерски статус. На овај начин, јавност се, у кратком периоду, упознала са пензионерском картицом, као званичним документом Фонда ПИО који ће побољшати квалитет живота пензионера.

У свакодневном животу персонализована картица Фонда ПИО се постепено позиционира и веома добре реакције стижу на адресу Фонда. Картице постепено преузимају улогу пензијског чека, решења о праву или потврде да је неко пензионер, по обиму личних података потпуно су безбедне и увек при руци када затреба.

Пензионери Новог Београда, Земунa и Сурчина преузимају своје картице

Након промотивног тиража, Фонд ПИО је приступио изради картица за све пензионере али, наравно, овај велики подухват се реализује sukcesивно, тако што једна по једна општина у већим градовима, односно једна по једна филијала, добијају картице за све пензионере. На овај начин ће се обезбедити и једноставнија и бржа расподела.

До сада су одштампане и персонализоване пензионерске картице за све пензионере који живе на територији општина Нови Београд, Земун, Сурчин и Чукарица и расподела картица овим корисницима је у току.

Како би се избегло чекање у редовима и на најбржи начин омогућило пензионерима да преузму своје картице, понуђен је модел оптималне расподеле по првом слову презимена за које су одређени одређени дани: понедељком картице преузимају корисници чија презимена почињу на слова од А до Д; уторком од Ђ до К; средом од Л до Н; четвртком од Њ до С, док петком картице могу да преузму пензионери чија презимена почињу од слова Т до Ш, као и они чија презимена почињу на W, X, Y, Z и Q. Пензионери нису лимитирани датумима преузимања својих картица, односно моћи ће да их преузму када то њима буде одговарало, лично, у току радног дана, од 8 до 15 часова, уз личну карту или пасош.

У случају да је неко од корисника из објективних разлога спречен да подигне своју картицу у складу са утврђеним распоредом, то може да учини накнадно, у данима одређеним према почетном слову презимена, пошто процес преузимања картице није временски ограничен.

Породични пензионери, родитељи, старатељи и хранитељи приликом доласка по пензионерску картицу требало би да понесу и последњи чек од

Подела пензионерских картица у Београду

Београдски пензионери са општина Нови Београд, Земун и Сурчин 19. марта почели су да преузимају своје пензионерске картице у згради Службе Филијале за град Београд I у Булевару уметности 10, према почетном слову презимена, односно према утврђеном распореду који важи за све филијале Фонда ПИО. Пензионери са општине Чукарица од 21. марта картице могу да подигну у испостави Филијале за град Београд, Чукаричка падина, Стругарска 1а. Очекује се да ће већ у првој недељи априла почети расподела пензионерских картица за пензионере Новог Сада.

пензије, односно извештај корисника из банке, будући да се њихови подаци из личне карте разликују од података корисника пензије.

Фонд има у виду чињеницу посебних потреба и здравствених могућности одређених корисника, као и да има оних који су смештени у установе социјалне заштите, тако да ће бити омогућено преузимање картице свакоме од њих.

Преко медија, преко листа „Глас осигураника“, преко сајта Фонда и обавештења у филијалама, службама и испоставама, Фонд ће редовно обавештавати кориснике где, када и како могу преузети своју картицу.

Након израде и расподеле пензионерских картица затеченим корисницима пензија, почеће израда картица за нове кориснике који су укључени у исплату после 26. фебруара 2018. године. **Г. О.**

Пензионерима Зрењанина прве картице је 20. марта, у Градској кући, уручила директорка зрењанинске филијале Фонда ПИО, Јасмина Живовић Сељин, уз присуство помоћника градоначелника Симе Салапуре

Права сеоских жена

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у сарадњи са Агенцијом Уједињених нација за жене, поводом 8. марта, организовало је Националну конференцију „Жене из руралних крајева – равноправне грађанке Србије”. Конференција је одржана у Палати Србија, а поред представника државе и међународних организација, говорило је и неколико жена из сеоских подручја.

Председница Народне скупштине Републике Србије Маја Гојковић истакла је да се тема права жена на селу данас не разматра само у Србији, већ да је то постала једна од најважнијих тема у свету, имајући у виду да жене из сеоских подручја чине више од једне четвртине светске популације, и да су често занемарене и дискриминисане у односу на жене које живе у градовима. Сеоска подручја се данас, како је навела, суочавају са бројним изазовима, а у таквим условима је посебно тежак положај жена.

– Многа истраживања показују да се жене на селу суочавају са незапосленošћу, да су преоптерећене пословима у домаћинству, да немају адекватну бригу о свом здрављу. Такође, жене које живе у сеоским подручјима наше државе живе у традиционалним, патријархалним срединама, што доводи до тога да су мушкарци углавном власници имовине, и жене су тиме много мање независне од жена које живе у градским срединама – рекла је председница парламента.

Она је нагласила да је насиље у породици још једна важна тема која погађа жене у Србији, што у знатно већој мери погађа жене на селу. Имајући у виду да је насиље у породици најчешће табу тема у сеоским срединама, жене нису још довољно охрабрене да насиље у породици пријаве, рекла је председница Народне скупштине и поручила да је срамота бити насилник, а не жртва насиља.

Учесници конференције одржане поводом Дана жена

На конференцији је говорила и министарка без портфеља задужена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић. Говорећи о статистичким показатељима, рекла је да је у просеку око 10 одсто жена у општинама из руралних подручја без основне школе, односно без икакве школске спреме. Подаци такође говоре да је од укупног броја носилаца породичних газдинстава у овим општинама, на нивоу читаве земље тек 17 одсто жена, од којих је половина старија од 65 година, а две трећине су удовице.

– Морамо да подржимо сваку жену, ма где она живела. Она заслужује да буде едукована, да негује своје здравље, да јој здравствена услуга буде доступнија, да има подршку партнера и породице у нези и одгоју детета, да буде економски равноправна. А ако је у годинама, она заиста има право, а ми обавезу, да достојанствено стари, али има право и на активну старост – закључила је министарка Ђукић Дејановић.

Домаћин конференције, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић, нагласио је

да положај жена у Србији треба унапређивати и да за то постоји доста простора.

– Влада Републике Србије и министарство на чијем сам челу радиће на томе да положај жена у Србији буде још бољи, да жене у Србији буду цењене и поштоване, а да наш однос према њима буде пример свима како треба да се опходе према женама – рекао је министар Ђорђевић.

Он је најавио доношење новог Закона о родној равноправности, који ће врло брзо бити у скупштинској процедури, а биће урађен на најмодернији и најсавременији начин, у чему помоћ пружа шведска Влада.

Директорка РФ ПИО Драгана Калиновић у свом излагању на конференцији изнела је низ података из области ПИО пољопривредника, са посебним освртом на осигурање жена и на права која по том основу остварују. Један од података који забрињава јесте да је исплата пољопривредних пензија тек са 10 одсто покривена изворним приходима, односно доприносима из обављања ове делатности, док остатак представља дотацију државе. Директорка Фонда је истакла да

се мора приступити реформи обавезног социјалног осигурања за пољопривредну делатност, уз посебно вођење рачуна о положају жена у том систему, јер је економски и социјално равноправан и стабилан положај жене у руралним крајевима Србије једно од веома важних питања на које држава треба адекватно да одговори.

– Осим тога, потребно је и даље подизати свест о значају пензијског и инвалидског осигурања и информисати жене о могућностима регулисања овог облика осигурања. Фонд, заједно са ресорним министарством, на различите начине доприноси решавању овог проблема и труди се да максималном оперативношћу, ширењем своје мреже услуга и сталним информисањем јавности подстакне регулисање тог облика осигурања – рекла је директорка Фонда ПИО, Драгана Калиновић.

Закључци са ове конференције требало би да послуже као тачке ослонца новим стратегијама и програмима државе који ће допринети да се положај жена из руралних средина у свим сегментима побољша.

В. Кадиф

Све за сениоре на једном месту

На Београдском сајму је, од 28. фебруара до 1. марта, организован пети Сајам за треће доба 55 плус. Сајам је организовала издавачка кућа Senior media, издавач месечника „Пензија“, а подршку су пружили Установа Геронтолошки центар Београд, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Скупштина града Београда, Републички фонд ПИО, Градски завод за јавно здравље и други.

Сајам намењен старијима отворили су потпредседник Владе Републике Србије и министар трговине, туризма и телекомуникација Расим Љајић и министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић.

Министар Ђорђевић захвалио је пензионерима на указаном поверењу и обећао да их влада неће изневерити и заборавити.

– Својим залагањем и радом заслужили сте сигуран, достојанствен и квалитетан живот. Све оно што је до сада урађено није само учинило нашу земљу бољом, све више поштованом и уважаваном свуда у свету, него је омогућило да наши грађани из дана у дан живе све боље – изјавио је министар Ђорђевић.

Министар Зоран Ђорђевић са руководством и запосленима Фонда

Он је најавио да ће се, у складу са договором Министарства за рад и Београдског сајма, од наредне године у време одржавања Сајма књига одржавати и Сајам за треће доба под називом Сајам породице, са жељом да се најстарији приближе младима, да се успостави међугенерациска сарадња и да то постане традиција у Србији.

Расим Љајић, потпредседник Владе и министар трговине, туризма и телекомуникација, у име председника Републике Србије Александра Вучића, отворио је ову манифестацију и изразио захвалност пензионерима за пружену подршку реформама које влада спроводи, а које дају прве опипљиве резултате.

– Ви сте поднели терет тих реформи. Успели смо да обезбедимо да пензије буду редовне, да се повећавају у складу са реалним економским могућностима, са растом запослености и БДП-а, и желимо да пензије и даље повећавамо из године у годину – рекао је министар Љајић.

Проблеми са којима се људи треће животне доби суочавају су у фокусу и Министарства за рад и целе владе, рекао је министар Љајић и нагласио да држава мора, поред социјалне политике засноване на јакој економији, да обезбеди и услове за друштвену укљученост старијих.

– Будите уверени да ћемо уз побољшање материјалног статуса радити и на побољшању усло-

ва да се дружите међусобно. Јер најбољи индикатор среће јесте осећај припадности. Треба да осећате припадност својим удружењима пензионера, клубовима, а држава је у обавези да вам ту помогне – изјавио је Расим Љајић.

Током два дана трајања сајма посетиоцима су на штандовима различитих удружења, организација и државних институција биле доступне разноврсне услуге, попусти, поклони, програми и производи који имају за циљ подстицање активног живота старије популације, а био је приређен и богат културно-забавни програм у оквиру кога је било игре и песме, бирала се најлепша дама треће доба, и још много тога.

Свој инфо пулт је, у оквиру штанда Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, и овог пута имао Фонд ПИО, а посећеност је као и претходних година била велика. Садашњи и будући пензионери могли су да добију све информације у вези са правима из пензијског и инвалидског осигурања, да узму уверење о својим подацима из матичне евиденције, као и да добију јединствени пин код, помоћу кога могу да користе електронске сервисе на сајту Фонда. Велики број корисника се такође распитивао о пензионерским картицама, које су представљене на инфо пулту Фонда ПИО.

В. Кадиф

И ове године изабрана мис сениор

Као и ранијих година, велико интересовање владало је за избор најлепше сениорке. За ласкаву титулу такмичило се седам дама: **Верица Ђирковић (60), Душанка Мијушковић (63), Гордана Матијевић (65), Вера Павловић (66), Драгица Пекеч (60), Мирјана Врачар (68) и Мира Иванчевић (70).** **Мира Иванчевић, некадашња професорка физичког васпитања из Београда, проглашена је за најлепшу даму на такмичењу и није крила задовољство због тога. Прва пратиља била је Мирјана Врачар, а друга Драгица Пекеч.**

Мира Иванчевић са пратиљама

НОВИ РУКОВОДИОЦИ ФИЛИЈАЛА РФ ПИО

Светлана Рацковић – директорка Филијале Чачак

Нова директорка чачанске филијале Фонда ПИО, Светлана Рацковић, рођена је 1978. у Чачку. Као вуковац чачанске гимназије 1997. уписује Економски факултет у Београду, који завршава фебруара 2002. са просечном оценом 9,11. Одмах након студија запошљава се у Меридијан банци, затим у Чачанској банци, а од 2004. до 18. марта 2018. ради у компанији Хипо Алпе Адрија Лизинг д.о.о., најпре као кредитни референт, затим руководилац пословнице Чачак и од 2006. као регионални директор за област централне, западне и јужне Србије. Себе описује као вредну, одговорну, енергичну, друштвену, комуникативну и предузимљиву особу, увек жељну знања и учења. Удата је и мајка двоје деце.

Светлана каже да је за посао у Фонду конкурисала из жеље да почне да ради у озбиљној, стабилној и сигурној државној фирми која послује по јасно дефинисаним правилима и процедурама и у којој се без изузетка пошту-

ју прописи. Поносна је што је постала део једне такве институције.

Овај посао, поред тога што је озбиљан, јасан, прецизан и врло разноврстан и занимљив, сматра и изузетно лепим јер се овде у оквиру јасно дефинисаних законских оквира људима даје право које им припада. Посебно је, како каже, срећна, почаствована и захвална што је добила прилику да је у посао упутити претходна директорка, Кринка Лукић, врхунски професионалац са огромним искуством и немерљивим знањем у овој области, и једна дивна особа и велики човек.

Душан Килибарда – директор Филијале Врбас

Од 12. фебруара 2018. нови директор Филијале РФ ПИО Врбас је Душан Килибарда, дипломирани економиста. Килибарда је рођен у Врбасу 1973. године, основну школу је похађао и завршио у Врбасу, а средњу пољопривредну школу у Црвенки. Звање дипломираног економисте стекао је на Факултету за услужни бизнис у Сремској Каменици.

Радио је у Јавном предузећу за превоз путника у Врбасу на пословима шефа и директора саобраћаја. Обављао је и функцију члана Општинског већа задуженог за саобраћај и путну

инфраструктуру. Члан је стручног штаба јуниорске и сениорске репрезентације Републике Србије у кик боксу. Добитник је признања „Најбољи тренер“ у Војводини, као и признања Спортског савеза Србије као заслужни тренер репрезентације у кик боксу, а члан је и борда директора Балканске федерације у овом спорту.

Отворен „Континентал“ у Новом Саду

Александар Вучић, председник Републике Србије, свечано је 7. марта отворио Центар за истраживање и развој немачке мултинационалне компаније „Континентал“ у Новом Саду. Ова компанија, која запошљава више од 233.000 људи у 56 земаља света већ је упослила првих 100 наших високоспецијализованих инжењера за различите пројекте, а најављено је да ће у наредним годинама отворити још 500 радних места у области софтвера и системског инжињеринга.

Међу бројним високим званицама овом догађају су присуствовали и Игор Мирковић, председник Покрајинске владе, Аксел Дитман, амбасадор СР Немачке у Републици Србији, Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, и Курт Леман, технички директор „Континентала“.

Лесковац: помоћ породиљама

Средствима из буџета града Лесковца недавно је исплаћена прва финансијска помоћ овогодишњим породиљама. За 228 младих мајки издвојено је нешто више од три милиона динара.

Незапослене породиље добиле су финансијску помоћ од 20.000 динара за набавку беби-опreme и производа за негу и исхрану одојчади. Стално упосленим младим мајкама локална самоуправа истог дана је поделила ваучере у вредности од по 10.000 динара као прву финансијску помоћ.

На овај начин локална самоуправа града Лесковца даје пуну подршку демографском развоју града и југа Србије, а то ће и у будуће чинити, поручују из кабинета лесковачког градоначелника др Горана Цветановића. Такође, локална самоуправа града на Ветерници ће финансијски помоћи и даље уређење лесковачког породилишта и болничког центра у целини.

Неготин: помоћ мајкама са троје и више деце

Општина Неготин је и овог марта поводом Дана жена скромним поклонима честитала празник мајкама, које су у минулој години родиле треће, четврто, пето и свако наредно дете. Поклон честитке са по де-

сет хиљада динара помоћи и букете цвећа добила је 31 Неготинка, а на свечаности организованог тим поводом, обратио им се Владимир Величковић, председник општине.

За једнократну новчану помоћ мајкама трећег, четвртог, петог и сваког наредног детета, коју су Неготинке добиле преко Центра за социјални рад, ове године из буџета општине издвојено је 310.000 динара.

Општина Неготин, иначе, од 2015. године реализује доделу једнократне новчане помоћи породиљама. Уз то за прворођено дете у породици општина додељује једнократну помоћ од 30.000 динара, за друго дете 35.000, за треће, четврто и свако наредно 40.000 динара. Рођење близанаца општина Неготин родитељима честита са 70.000, а рођење тројки са 100.000 динара.

Просечна зарада у јануару 50.048 динара

Просечна нето зарада у Србији у јануару 2018. износила је 50.048 динара, док највећи број запослених – 28 одсто прима плату од 25.001 до 30.000 динара, објавио је Републички завод за статистику (РЗС).

Статистика РЗС показује и да две трећине запослених има зараду нижу од просечне плате у Србији или једнаку са њом. Обухват за обрачун зарада је сада потпун – 1,75 милиона запослених у Србији, од чега трећина у јавном сектору.

Према подацима Републичког завода за статистику, просечна плата у јавном сектору у јануару износила је 56.585 динара, а ван јавног сектора 46.681 динар.

Просечна плата запослених у правним лицима у јануару је била 52.959 динара, а плате предузетника и запослених код њих у просеку 27.305 динара. Јануарска статистика урађена је према методологији усклађеној са европском праксом.

Викенд за љубитеље хране и пића

На „Пролећном укусу фесту“, сајму домаће хране и пића, 31. марта и 1. априла у Београду представило се око 100 излагача са више од 3.000 различитих домаћих производа из целе Србије и региона.

Посетиоци у хотелу „Метропол“ имали су прилику да купе и дегустирају најукусније врсте сирева, сухомеснатих производа и вина. Поред препознатљивих домаћих специјалитета, на фестивалу су

могле да се дегустирају и јединствене комбинације арома као што су сладолед од сира или качмак са српском моцарелом, а трпезу су употпунили слатка задовољства и освежавајући природни напци.

Сајам КОНТЕХ у Новом Саду

Дванаести Сајам пословних могућности и стручних пракси КОНТЕХ, одржан је 21. и 22. марта на Факултету техничких наука у Новом Саду.

КОНТЕХ студентима и дипломцима техничких и технолошких факултета, нуди прилику да се упознају са могућностима планирања и развоја каријере у компанијама које с успехом послују у нашој земљи.

Сајам, поред прилике за запошљавање нуди и разноврсну понуду стручних пракси и повезује компаније са образовним институцијама и људским ресурсима, студентима односно дипломцима као кандидатима за посао.

У току Сајма компаније су представиле своју делатност студентима кроз непосредан контакт с њима и презентације. Студенти и кандидати могли су на лицу места послодавцима да уруче свој радне биографије.

На КОНТЕХ-у је учествовала 31 компанија а њихове штандове је обишло око десет хиљада студената и посетилаца.

Неготин на Сајму туризма у Крајови

На Међународном сајму туризма у Крајови „Oltenia 2018“, одржаном средином марта у суседној Румунији, Туристичка организација општине Неготин представила је потенцијале за развој културног, руралног, винског и манифестационог туризма истока Србије. Неготински штанд је био веома запажен упркос конкуренцији бројних излагача.

Туристичка организација општине Неготин успешно је наступила и на 40. Међународном сајму туризма у Београду, где је представила могућности ове општине у области винског, сеоског и верског туризма.

Више средстава него лане

Привредна комора Војводине и лист „Пољопривредник“ организовали су 9. марта у Новом Саду заједнички тематски скуп о финансирању пољопривреде уз подршку државе у 2018. години. Скуп је био изузетно посећен, а учествовали су представници Министарства пољопривреде, Покрајинског секретаријата за пољопривреду, Развојног фонда Војводине, Гаранцијског фонда, Покрајинског фонда за развој пољопривреде, Здруженог савеза Војводине, као и локалних самоуправа, пољопривредних организација, чланови Српског удружења младих пољопривредника и Мреже младих пољопривредника Србије.

О значају и циљевима скупа уводну реч дала је др Гордана Радовић, директорка „Дневник – Пољопривредника“ АД. У име домаћина, Бошко Вучуревић, председник Привредне коморе Војводине, посебно је указао на значај пољопривреде као привредне гране где велики проблем представља низак ниво улагања у производњу због чега држава треба и даље да настави са политиком значајнијег финансирања аграра. Констатовао је и да је, осим средстава ИПАРД програма, позитивно што се наставља са свим домаћим програмима финансирања пољопривреде, мерама Репу-

Помоћник министра пољопривреде, Ненад Катанић, представља подстицајне мере Владе Републике Србије

бличке и Покрајинске владе које су координисане и спроводе се на целој територији земље с циљем јачања конкурентности пољопривредних произвођача на домаћем и иностраном тржишту.

Помоћник министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, Ненад Катанић, говорећи о мерама аграрне политике у овој години истакао је да уредбе о расподели подстицаја касне, али да ће у аграрној каси бити седам одсто више планираних средстава него прошле године.

– Од тридесетак милијарди динара две трећине ће бити

усмерено на директна давања пољопривредницима, а 18 одсто на мере руралног развоја. Предвиђена су и средства за кредитну подршку, као и посебне подстицаје. И у овој години остају подстицаји за биљну производњу од 4.000 динара по хектару за највише 20 хектара, а и даље су велика давања предвиђена у сектору сточарства – рекао је Ненад Катанић.

Тако ће, између осталог, Министарство подстицати ову производњу – захваљујући отварању тржишта за извоз јунећег меса у Турску и Кину, са

10.000 динара по уматиченом грлу јунета.

– Тренутно не постоји лимит подстицаја којим би се ограничио број јунади у тову. Тако сточари који се одреде за ову врсту това имају шансу да уз зараду добију и субвенције државе по сваком испорученом грлу – рекао је помоћник министра Катанић.

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Вук Радојевић, истакао је овом приликом да су влада Војводине и његов Секретаријат прошле године у буџету издвојили око осам милијарди динара у развој аграра и да ће такву подстицајну политику наставити и у 2018. години.

– Прошле године су уложена велика средства у пројекте наводњавања од којих је 11 у току, урађена је пројектна документација за још 13, а за 14 нових прикупљаће се ове године пројектна документација. Циљ је да се за две-три године обезбеди наводњавање за нових 120.000 хектара – истакао је Радојевић наглашавајући да су лане уведене нове линије за финансирање пољопривредне производње, а да су као посебна категорија препознати млади пољопривредници до 40 година који ће и ове године моћи да рачунају на значајну подршку кроз старт-ап програме.

Мирослав Мектеровић

Одржан четврти Пчела фест у Меленцима

Сваког последњег викенда у марту у Меленцима се организује сајам пчеларства „Пчела фест“. Тако је било и ове године, упркос хладној кошави. Сајам је био прилика да пчелари набаве опрему пред послове који их чекају у кошницама, али и да чују реч стручњака, посебно у околностима које им је приредио хладан март.

Жеља организатора, Пчеларског друштва „Русанда“ из Меленаца, јесте да ова манифестација постане централни догађај крајем марта, не само у средњем Банату, већ и у читавој Војводини, који ће окупљати све више људи.

Пчелари из Румуније и Хрватске дали су овом скупу међународни карактер, а осим њих великом броју посетилаца предста-

вили су се и произвођачи расада, сушеног воћа, вина, али је доминирала пчеларска опрема. То није необично када се зна да је средина сезоне и да и у овом делу Баната расте број пчелињих друштава.

Друштво пчелара „Русанда“ имало је подршку актива жена „Ђурђевак“ из Меленаца. Пошто су чланице овог удружења познате по прављењу крофни, решиле су да ову посланицу поделе посетиоцима. Испекле су око 600 крофни.

У програму манифестације учествовало је и више од 100 деце из села.

Г. О.

Потребна доследнија подршка друштва

У оквиру обележавања Дана жена, Унија послодаваца Војводине (УПВ) – Секција за развој женског бизнис лидерства и Асоцијација пословних жена из Новог Сада потписале су Меморандум о сарадњи. На овај начин озваничен је њихов заједнички рад на унапређењу економских права жена, развоју женског предузетништва и подстицању женског бизнис лидерства. Меморандум је у име Уније потписао председник Станко Крстин, а у име Асоцијације пословних жена Гордана Чучковић, чланица Управног одбора. Потписивању Меморандума присуствовале су представнице руководства Секције за развој женског бизнис лидерства УПВ и Асоцијације пословних жена.

Медијима је том приликом представљен штампани материјал са актуелним подацима о положају жена у предузетништву, са подацима Републичког завода за статистику за 2017. годину. Између осталог, наведено је да је samozапосленост у Републици Србији двоструко већа код мушкараца него код жена, односно да је 28 одсто мушкараца и 13 процената жена старости између 15 и 64 године самостално запослено. Удео женских фирми – микропредузећа и предузетничких радњи у укупном броју малих и средњих предузећа у Србији из-

Гордана Чучковић и Станко Крстин после потписивања меморандума

носи око 30 одсто и оне су више сконцентрисане у сектору услуга – око 80 посто. Такође, могло се чути да предузетништво жена у нашој земљи карактерише и висока стопа затварања фирми, односно, 47 одсто предузећа која су основале и водиле жене је угашено.

Као закључак истакнуто је да су ризицима од неуспеха посебно изложена предузећа жена у својој раној фази, јер је женско предузетништво крхкије и теже одрживо, те да је потребна доследнија подршка дру-

штва, превасходно у почетној фази пословања предузећа.

Имајући у виду наведене податке, потписнице Меморандума су се договориле да, између осталог, заједно организују едукације, стручне скупове, саветовања, семинаре и друге облике стручног образовања за садашње и будуће предузетнице, да спроводе истраживања о потребама и препрекама које имају у свом пословању, а предлагаће и прописе и нове политике у циљу унапређења положаја жена у бизнису.

М. Мекеровић

ТРСТЕНИК: ПРВА ИЗЛОЖБА ЖЕНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Од веза и слаткиша до књига

У Ликовном салону Дома културе у Трстенику у присуству већег броја излагача, представника јавног и политичког живота, одржана је прва изложба женског предузетништва. Организатори су били Регионална привредна комора Крушевац и Удружење предузетника. У делу изложбеног програма промовисана је и књига „Са обе стране позорнице“ предузетнице и књижевнице Душке Вељковић из Крушевца.

– Било је ово лепо дружење, мини-изложба радова и услуга које предузетнице раде. Уприличен је и културно-уметнички програм, као и представљање

књиге Душке Вељковић чија је непресушна инспирација била њена мајка, уметница о којој је написала књигу – рекла је укратко Марија Весковић из

Привредне коморе Србије и Регионалне привредне коморе Крушевца.

Изложба је окупила предузетнице из Трстеника и окол-

них места. Своје слатке производе, неколико врста колача изложила је Зорица Микић из посластичарнице „Галерија“. У музичком делу програма наступио је Алекса Ђонић, ученик музичке школе „Корнелије Станковић“. Чланице удружења „Јефимијин вез“ представиле су свој стандардни вез, плетење, хеклање, оцртавање на стаклу, као и трикотажу. На крају изложбе подељени су поклони поводом 8. марта, Међународног дана жена. Излагачи су се побринули за послужење традиционалних српских јела и разних врста колача.

Д. Ивановић

У ПОСЕТИ ИНФОРМАТИВНОМ ЦЕНТРУ ЗА СТАРИЈЕ УГЦБ

У животу је добро имати путоказ

Тачна информација је пола пута до решења проблема, поручују из овог малог уточишта за старије

Информативни центар за старије основала је Установа Геронтолошки центар Београд (УГЦБ) уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 2011. године. Идеја је била да се формира јединствен и свеобухватан информативни центар који може да пружи конкретне одговоре на сва питања која се тичу побољшања квалитета живота старијих људи. Заинтересовани грађани којима је потребна брза информација, смерница, савет, ако желе да са неким попричају, или имају неких недоумица и питања из различитих области, могу се информисати путем телефона 0800/115-116 (позив бесплатан само са фиксне мреже „Телеком Србија“) или доћи лично у просторије центра у Београду, Краљице Наталије 52.

Информативни центар је намењен одраслим и старим лицима којима је потребна информативна и саветодавна услуга из различитих области (социјална и здравствена заштита, пензијско и инвалидско осигурање, услуге које се пружају на нивоу локалне самоуправе, из домена комуналних и других служби, образовања, културе, из области едукације и др.), као и члановима њихових породица и пријатељима, ако они нису у могућности да сами дођу до жељене информације.

Одговори на све ове недоумице које муче старије грађане пружају се телефоном и лично, доласком у Центар. Обезбеђен је индивидуални, саветодавни и групни рад, а све у циљу пружања стручне помоћи појединцима и њиховим породицама да би се спречио настанак социјалних проблема или ублажиле њихове последице.

Стручни сарадници су добри слушаоци који наглашавају и сугеришу значај породичних веза, контаката са пријатељима и окружењем ради ублажавања усамљености свих категорија старијих, а нарочито лица која због здравственог стања не напуштају свој дом.

– Активности које организује Инфо центар реализују се углавном кроз групни рад. Усамљеност и изолованост воде најчешће у депресију. Корисници се кроз групни рад мо-

Инфо центар УГЦБ: веома добра посећеност трибина

тивишу и подстичу да се укључе и комуницирају. Кроз групно искуство многи проблеми се лакше препознају, решавају и превазилазе. Што се тиче броја позива упућених Инфо центру, највише их је из Београда, што је и разумљиво с обзиром на бројност старих у главном граду – каже Радмила Обрадовић, социолог Информативног центра за старије.

Она додаје да све старосне структуре користе услуге Центра.

– Са скоро подједнаком заступљеношћу позивају нас особе од 61 до 85 година, али је највише оних између 66 и 70 година. Лични позиви старих су најбројнији, а нешто ређе то чине и њихови најближи. Позива нас знатно више жена него мушкараца. Око трећина корисника интересује се за питања из области социјалне заштите (највише за смештај у дом за старе и помоћ у кући), затим следе питања из здравствене заштите – резимира Радмила Обрадовић.

Саветовалишта се одржавају сваког четвртка: први четвртак у месецу резервисан је за правно саветовалиште, другог четвртка се одржава психолошко саветовалиште, трећи четвртак је резервисан за здравствено саветовалиште, а сваког четвртог четвртка у месецу је саветовалиште за исхрану на којем се могу чути савети нутриционисте.

На иницијативу самих корисника, а у циљу боље социјализације и превенције деменције, средом се у Инфо центру УГЦБ одржава курс енглеског језика који координира волонтерка, пензионисана наставница енглеског језика, Јадранка Кузминац.

Када је реч о развијању капацитета за пружање различитих услуга из социјалне заштите, Радмила Обрадовић каже да те услуге мора да прати и информисање становништва о правима и могућностима за њихово коришћење. Истиче да боља доступност информација упознаје све сениоре са услугама и указује на ресурсе који могу да им помогну у свакодневном животу.

Тања Мичић, пензионерка, са великим задовољством говори о саветовалиштима које организује Инфо центар.

– Ова саветовалишта су подједнако корисна и потребна и пензионерима који су задовољни и испуњени, као и онама који нису. Овде се размењује невероватна енергија, разговара се о свему. Сваки сусрет у Центру је користан за све нас. Мислим да је од изузетног значаја организација за коју је заслужна Радмила Обрадовић. Ми се овде осећамо као једна породица, као код своје куће, јер сви дођу на своју чашицу разговора – говори Тања Мичић.

Пензионерка Јадранка Беравс каже да је првог дана по одласку у пензију дошла у Центар и добила потребне информације. Драго јој је да своје време може да попуни разним занимљивим активностима. Већ три година долази на енглески језик да, како каже, разговарају, читају, причају, преводе, уче песме и певају. Презадовољна је свим активностима које организује Центар, као и саветима стручних лица.

Драгана Грујић

ВОЛОНТЕРИ И ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Када неког могу да очекујем

Иза страних речи филантропија, емпатија, волонтеризам, инклузија, интеграција, синергија, антидискриминација, стоје прави, истински, појединачни животи људи, наших суграђана. Стоји човек. А сваки човек је посебан, јединствен. Од сваког можемо, ако хоћемо, ако их приметимо, видимо и чујемо, много да научимо.

За инвалидска колица степенице су архитектонска препрека, за човека у инвалидским колицима више од препреке. Пуних осам година Драган Станојевић је стан напуштао само уз помоћ пријатеља, и то због одласка у болницу. Иако се његово здравствено стање с временом погоршавало, од 2011. године Драганов живот је, ипак, другачији. Те године добио је покретни лифт којим данас излази свакодневно да сретне комшије и пријатеље, да купи дневне новине које чита уз прву кафу, да размени са неким поглед, осмех, или само речи „добро јутро“. Његова малобројна родбина живи у иностранству и са њима је, од када му је преминула мајка, изгубио сваки контакт. Али он у Београду има неког ближег од рођака – волонтерку Гордану Павловић, која је већ пет година, свакодневно, његов највећи ослонац.

Драган каже да је, од када она долази, његов живот другачији самим тим што сваког дана зна да може неког да очекује. Веома му значи то што на њу увек може да

Драган Станојевић и Гордана Павловић

рачуна. Гордани може и да се јави телефоном кад год му нешто затреба.

– Гоца је мој пријатељ, имамо однос као да се познајемо сто година, а не као да долази код мене да волонтира. Виђамо се и викендом. Често ми свраћају и пружају подршку њена деца, Филип (29) и Сара (16). На срећу живимо близу, и када Гоца због личних обавеза не може, посећује ме неко од њих двоје. Раније сам могао само повремено да рачунам на другаре, блиске пријатеље – појашњава Драган.

Гордана је самохрана мајка троје деце. Радила је као моделар кожних јакни до инвалидске пензије, у којој је од када јој је оперисана анеуризма. Када неким својим послом пролази поред Драганове зграде, обавезно

сврати да се виде, и да макар накратко поразговарају. У општину Звездара је пре пет година отишла да се распита у вези са реновирањем старе и трошне куће у којој живи. Испоставило се да је, а да то није ни слутила, разлог за посету општини преусмерен у свим други ток. Сусрет са Радмилом Урошевић, координаторком Волонтерског сервиса Звездара, пружио јој је шансу да волонтира. Од тада, како каже, њена је душа испуњена, иако јој је материјална ситуација тешка. Посебно наглашава да су њена деца научила да више цене живот, здравље, и да су стекли увид у истинске животне вредности.

Драганов и Горданин први сусрет био је кратко упознавање уз кафу и разговор. Данас Гордана зна много о Драгановом детињству које је провео претежно у болницама, о његовом изузетно тешком здравственом стању и материјалном положају, о томе како је болест узимала с годинама данак готово свему. Гордана зна много о његовим потребама, навикама, ставовима...

– Обављам комплетну набавку, чистим кућу, подижем новац, плаћам рачуне, и, што је веома важно, одлазим код лекара да набавим лекове и да обавим све што могу у Драганово име. Разговарамо свакодневно, на бројне теме, а некад се, како то већ раде прави пријатељи, и посвађамо. Повремено се наљутим, када он,

на пример, није расположен да почистим кућу, али сам сутрадан опет ту за њега. Сличне смо нарави и лепо сарађујемо. Моја ћерка, која похађа текстилну школу, наврати и са другарицом да га обиђе – каже Гордана Павловић.

Поред кућних послова, бројних породичних обавеза, Гордана има времена и енергије за хоби и бројна интересовања. Израђује торбе, столњаке, јастучнице. Декупаж техником је овладала у радионици Волонтерског сервиса Звездара. Чак је и члан клуба пензионера, у који редовно одлази и са којим путује. Након сваког излета, Драгану, док заједно гледају фотографије, детаљно преноси искуства и утиске са путовања. Гордана каже да воли да кува, али да Драган прави непревазиђене сарме и пихтије. Драган је скромнији када прича о својим вештинама у кухињи.

– Обично драге воље кувам, али кад ми се нешто једе онда то и спремам са апетитом. Спремам повремено и палачинке, мада је за слатке ђаконије углавном задужена Гоца. Мислим да је важно бити хуман и помоћи неком у ситуацији као што је моја. Верујем, ипак, да не може свако то да ради. Треба желети, осећати потребу да некоме помогнеш, као што то показују Гоца и њена деца – истиче Драган.

Гордана је поносна на ћерке и сина. Сматра да је и Драган свима њима помогао, јер га познају, јер сви заједно размењују емоције и узајамно јачају своју личност. Посебно истиче значај искуства која стичу заједно, као и да не постоји ниједна материјална надокнада која може да се мери са оним што човек заузврат добија када волонтира.

У дотрајалом, трошном стану, Драган Станојевић сваке године слави славу. За његов рођендан, такође, окупљају се драги пријатељи и, наравно, Гордана са децом. Јер прави дом не чине зидови него људи. Људи од којих можемо, само ако их видимо и чујемо, много да научимо.

Јелена Оцић

Волонтерски рад у Србији

Највећа волонтерска организација у Србији је Црвени крст са 60.000 волонтера ангажованих у различитим областима и тај волонтерски рад је суштински допринос Црвеног крста развоју друштва.

У Београду, поред Волонтерског сервиса општине Звездара, још неколико општина на овај начин помаже суграђанима, а волонтерски сервиси постоје и у другим градовима. При Младим истраживачима Србије још 1990. године је основан Волонтерски сервис Србије, који се бави разменом волонтера и промоцијом волонтирања.

У свету се сваки трећи човек бавио волонтерским радом, а резултати глобалне студије „Глас људи“, спроведене у 56 земаља, показали су да се Србија по броју волонтера налази на 45. месту светске листе.

„СУПЕРБАКЕ ПОСЛАСТИЧАРНИЦА”: СЛАТКИ РЕЦЕПТ ЗА СПОЈ ТРАДИЦИОНАЛНОГ И САВРЕМЕНОГ

Уз прстохват љубави

Када се, у новембру прошле године, неколико пензионерки окупило на промотивном догађају „Супербаке посластичарница” нису ни слутиле да ће привући толику медијску пажњу, и да ће, заиста, понети епитет супер у јавности.

„Супербаке посластичарница” подразумева покретање и отварање посластичарнице у којој ће радити пензионерке, односно баке, с циљем да се кроз самоодрживи пројекат социјалног предузетништва креи-

Вредна екипа мајстора за слатке ђаконије

умећем и знањем старијих људи. Сама идеја родила се у Бечу, где је чуо за ресторан у ком раде баке. Током кампање која је трајала 12 дана, прикупљена је сума од 5.000 долара, што је најмањи могући износ потребан за отварање и опрему кухиње. Марио истиче да прикупљена средства охрабрују, јер говоре о поверењу које није изгубљено, као и о солидарности међу људима.

Марио је три даме познавао, а остале су се саме прикључиле. Једна од супербака, Светлана Чонка, на фејсбуку је чула за акцију. Сматра да је активан живот у трећем добу прелеп. За њу је овај пројекат нови изазов и још једно потврђивање. Помало је била неповерљива само када је реч о томе да је могуће да се потребан новац прикупи преко интернета.

– Пензионерка сам већ 14 година, а 35 година сам радила. По природи сам радознала, волим да се дружим. Имам четворо унука. Синовљева деца су баш мала, и за њих често „ускачем” и помажем у чувању и кувању. Поред тих обавеза и љубави према кулинаруству, имам и бројна друга интересо-

вања. Певала сам у хору, волим да одлазим на базен, да путујем. Толико тога може да се уради у току дана, а најважнија је добра организација – наглашава Светлана Чонка.

Поред тога што нам открива чари активног старења, поделила је са нама и неке од тајни за израду најукуснијих колача.

– Према старом, од баке и маме наслеђеном рецепту спремам лондонске шанглице, а главни шмек и мирис им даје путер. Главна цака за жербо коцке је у томе што се у тесто ставља пола путера и пола масти. Исто примењујем и када спремам лењу питу – искрена је Светлана Чонка.

И Душица Рашић је за кампању сазнала преко фејсбука. Када је отишла у Ноћни супермаркет, где су „Супербаке” имале штанд, испоставило се да једну од њих познаје од раније.

– Уживам у кухињи, и док сам била запослена жарко сам желела да се више бавим колачима, али нисам имала довољно времена. Зато је овај пројекат као створен за мене, јер сам од пре годину дана у пензији. Толико волим да декоришем колаче да у бојанкама мојих унука увек видим будућу торту. Правим све врсте колача, улепшавам их, сама осликавам торте, а на први разговор о

„Супербака посластичарници” донела сам „корпице” да се сви почасте. Од малих ногу сам то волела да радим. Сада ме највише инспиришу моји унуци. Уз породичне обавезе и 35 година рада у књиговодству, усавршавала сам прављење колача. Давно сам наручивала бројне књиге из којих сам учила ову вештину. Ни у време санкција, када није било струје, нисам одустајала. Ето, истрајност се исплатила и усхићена сам што се жеље испуњавају – не скрива задовољство Душица Рашић.

Ова супербака наглашава значај активног старења и за тело и за дух. Тврди да су дисциплина и истрајност веома важне у животу, јер је она дијабетичар више од двадесет година, али да је уз дивне лекаре, иако мора да се уздржава од слаткиша, болест не омета да с љубављу и преданошћу израђује раскошне колаче.

Даљи посао, наставак кампање и велики ангажман око посластичарнице тек предстоји. Већ се може рећи да сваки рецепт који садржи макар прстохват љубави даје супер резултат – па била то кампања, био то начин прикупљања средстава и окупљање тима (супербака) или израда самих колача.

Јелена Оцић

ра могућност и окружење у ком би оне повремено радиле. Тако би могле не само да остваре додатне приходе уз пензију, него и да обогате свој друштвени живот. У циљу реализације ове идеје, покренута је иницијатива за групно прикупљање средстава путем интернет кампања на Indiegogo online платформи.

У „Супербаке посластичарници” чуваће се од заборавља традиционални рецепти, а припремаће их, наравно, баке. Сви који су подржали ову акцију, заправо су унапред резервисали слатке ђаконије које ће им заузврат бити припремљене у будућој посластичарници.

Марио Милаковић, покретач „Супербака”, био је инспирисан примерима социјалних предузећа у европским земљама, и

СВРЉИШКИ СРЕДЊОШКОЛЦИ УСПЕШНИ ПРЕДУЗЕТНИЦИ

Чоколада од лековитог биља

На регионалном такмичењу ученичких компанија одржаном недавно у Нишу, млади људи, предузетници средње школе „Душан Тривунац Драгош“ из Сврљига, освојили су прво место и пласман на државно првенство. Они су изложили производе од лековитог биља а признање су освојили у конкуренцији 31 екипе југоисточне Србије.

Сврљички средњошколци се у својој компанији „Joint Venture“ баве производњом и продајом чоколаде од лековитог биља „чајите“, која се топљењем користи као чај, а економску рачуницу завршавају производњом еко пелета од остатка сировине. Компанију воде: Илија Николић, Пеђа Благојевић, Стефани Вучковић, Катарина Петровић, Урош Жикић, а професор ментор је Милан Николић.

Овај млади тим је идеју пронашао у самој природи и лековитом биљу, а затим су на савремен и модеран начин мешавином нане, боровнице, зове, црне рибизле, јабуке, бруснице и меда направили чоколаду. Дневно могу да произведу до 50 чоколадица, а по потреби и више. Залиха нема. Када се истопи, чоколада може да се попије као чај, а од остатака материјала – сировине праве еко пелет за грејање.

Професор ментор Милан Николић каже да екипа одлично функционише. Победили

Победници Сајма у Нишу, ученици из Сврљига

су на Сајму у Нишу и до наредног државног такмичења поправиће уочене недостатке. Државно такмичење је у мају у Београду и очекују пласман на европско првенство. Лела Митић, директорка Средње школе „Душан Тривунац Драгош“ у Сврљигу, презадовољна је резултатима ученичке компаније и каже да имају пуну подршку школе и локалне заједнице.

Иначе, програм ученичке компаније је део пројекта „Деценија предузетништва“ коју спроводи Влада Републике Србије, а ова такмичења реализује организација „Достигнућа младих у Србији“ уз сарадњу и финансијску подршку Министарства привреде, Америчке организације за међународни развој УСАИД, уз помоћ компаније TeleGroup и Рода центра. **С. Ђорђевић**

ГРАДСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ИНВАЛИДА РАДА ШАБАЦ ЧУВАР ТРАДИЦИЈЕ

Признање за очување културног наслеђа Србије

Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије, у сарадњи са Наледом и Етнорежом Србије, доделило је Градској организацији инвалида рада Шабац и Мирослави Савковић (на слици), председници ове организације, признање „Чувар традиције“ за изузетан допринос у

очувању културног наслеђа Србије. Ово признање је и велико хвала за све чланице, ткаље, везиље радионице „Стари занати“ ГОИР Шабац, за Музеј града Шапца, Градску управу, која кроз пројекте подржава живот и рад радионице.

Да град подржава напоре шабачких инвалида рада

сведочи и уговор о сарадњи на промоцији и заштити „Текеришког пешкира“ као градског бренда који су у Градској кући потписали градоначелник Шапца Небојша Зеленовић и координатор Етнореже Ива Радић.

Оригинални текеришки пешкир чува се у Народном музеју у Шапцу. Реплику пешкира ручно израђује Градска организација инвалида рада, са свим детаљима и погрешкама које садржи и оригинални пешкир.

Циљ пројекта је оснаживање капацитета локалних произвођача за израду текеришког пешкира и формална номинација за Националну листу нематеријалног културног наслеђа, као и придруживање текеришког пешкира листи аутентичних дипломатских поклона у оквиру Иницијативе 1.000 жена.

До сада је око 100 жена ангажовано на овом послу у трајању од три месеца, а идеја је да се на овај начин упосли хиљаду жена из свих крајева Србије.

Г. О.

Текеришки пешкир

Војник Милета Милутиновић, из Седлара код Свилајнца, рањен је у Церској бици и сам је морао да подвезе ране са два пешкира које је пронашао у напуштеној кући у Текеришу. То је била девојачка спрема Персе Спајић. После тога борио се у Колубарској бици, а приликом повлачења преко Албаније изгубио је један пешкир. Све време ратовања чувао је тај пешкир као реликвију. Приликом обележавања 60 година од Церске битке, 1974. године, потражио је кућу Персе Спајић, али су и Перса и њен супруг преминули, а пешкир је поклонио Музеју док се реплика чува у спомен-комплексу на Текеришу.

ЈУБИЛАРНИ ФЕСТИВАЛ ВЛАШКЕ МУЗИКЕ

Деценија постојања „Гергине”

Неготин ће и ове године, на васкршњи понедељак и уторак, бити у центру пажње културне јавности, а пре свих љубитеља добре певане и свиране влашке музике, као и богатог културног наслеђа Влаха. Управо такве обједињене садржаје понудиће Удружење за очување културе и традиције Влаха „Гергина”, организатор истоименог фестивала влашке музике, који ове године обележава свој десетогодишњи јубилеј. У сусрет централним фестивалским музичким данима 9. и 10. априла, претходиће неколико значајних промоција у оквиру вишесредневног програма под називом „Дани Гергине”.

Званично, Десети фестивал влашке музике „Гергина” биће отворен у понедељак 9. априла, такмичењем младих нада влашке музике. За признање најбољег вокалног

интерпретатора и инструменталисте, којима ће припасти новчане награде у износу од по 10.000 динара надметаће се 21 пријављени музичар. Свеукупном победнику припашће 15.000 динара и фестивалска повеља „Божидар Јануцић”. Наступе ће оцењивати петочлани жири коме ће председа-

вати композитор, етномузиколог професор др Димитрије Големовић.

Друго вече „Гергине” је ревијално. Десетог априла окупиће се више од 20 звучних имена влашке музике. У пратећим програмима фестивала места ће бити за изложбу влашке ношње и предмета домаће радности, али и уметничких дела десетак познатих сликара под тематским називом „Савремена влашка уметност”.

Десети јубиларни фестивал влашке музике „Гергина” имаће интернационални карактер с обзиром на то да су учешће потврдиле уметници из Македоније и суседних земаља Румуније и Бугарске.

Генерални покровитељи фестивала су Министарство културе и информисања Републике Србије, Национални савет Влаха, општина Неготин, Еликсир Прахово и Николић превоз, уз помоћ предузетника из Неготинске Крајине. **Јованка Станојевић**

СЕНИОР ФЕСТ У БЕОГРАДУ

Бесплатни филмови

Сваке недеље у великој сали београдске општине Стари град одржавају се бесплатне филмске пројекције намењене најстаријим житељима ове београдске општине. У зимском периоду пројекције су од 17 часова, а у летњој сезони филмови се приказују од 19 часова. Овај популарни програм носи назив Сениор фест. **Г. О.**

АКЦИЈА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА КИКИНДСКЕ ОПШТИНЕ

Чеп за троструки осмех

Хуманитарна акција „Чеп за осмех” траје већ неколико година. Чланови Удружења пензионера кикиндске општине укључили су се у тај племенити подухват на позив ученика ОШ „Ђура Јакшић” из Кикинде. У првој половини марта 2016. године пензионери су предали основцима 20 балона напуњених пластичним чеповима. Тада су приредили заједнички концерт у сали Дома пензионера, а чеп је представљао улазницу.

У јесен исте године пензионери су гостовали на манифестацији посвећеној међугенерациској сарадњи у ОШ „Ђура Јакшић”. Тада су домаћинима уручили 37 балона чепова.

Предајом чепова на рециклажу обезбеђује се набавка инвалидских колиџа за децу са посебним потребама. Од краја прошле године успостављена је сарадња пензионерског удружења са Центром за пружање услуга социјалне заштите града Кикинде „Наша кућа”. Већ је предато 80 балона чепова (на слици). Ускоро предстоји нова велика испорука. Пензионери посећују приредбе и изложбе ове деце са посебним потребама а уче их и да играју народна кола.

Прерадом пластичних чепова не загађује се природа. Њиховом рециклажом омогућују се средства за набавку инвалидских

помагала. Заједничко сакупљање ствара услове за дружење и узајамне посете. Тако је чеп постао повод за троструки осмех.

С. Завишић

„ЕВО РУКА, ПРИЈАТЕЉУ” У ЛЕСКОВЦУ

Пријатељство као привилегија

Пета регионална манифестација пензионера под именом „Ево рука, пријатељу” одржана је крајем марта у великој сали Дома пензионера у Лесковцу. Ову музичко-поетску приредбу већ пола деценије са великим успехом организује Клуб пензионера из Удружења пензионера у Лесковцу. Овогодишњи програм је са симпатичним коментарима успешно водила Слађана Младеновић, стални сарадник лесковачког удружења припадника трећег доба.

Током овогодишњих сусрета пензионера у богатом програ-

му учествовале су секције пензионера из Врања, Ниша, Књажевца, Сврљига, Куршумлије, Смедеревске Паланке, града домаћина Лесковца, као и представници пензионера општина из Јабланичког и осталих пет округа са југа Србије.

Председник Удружења пензионера Лесковца и Јабланичког управног округа Братислав Здравковић поздравио је угледне госте, уз напомену да ће се домаћини и пензионери гости током радних састанака приликом боравка у Лесковцу договорити о даљим заједничким активностима на очувању

животног стандарда наше најстарије популације.

У име „Клуба пријатељства” из Лесковца гостима из више градова Србије и представницима бројних локалних медија обратила се Мира Добреновић, председница овог јединственог клуба, која је нагласила да је међусобно пријатељство најлепши поклон који једни другима могу да поклоне. Поручила је да се нада да ће у здрављу заједно прославити и наредне јубилеје.

Лесковчани су гостима представили занимљив програм: народни обичај приликом удаје кћери под именом „Чешљанка” (на слици), данас једино заступљен у селима Лесковца и околине. Тај музичко-сценски перформанс успешно је режирала Весна Ђорђевић, руководилац музичко-поетске секције лесковачког Удружења пензионера. Веселје се наставило уз примопредају захвалница и поклона за успомену.

Т. Стевановић

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА КРУШЕВЦА ФОРМИРАЛО КУД

Одржали целовечерњи концерт

Удружење пензионера Крушевца интензивно развија своју програмску активност, а посебно у домену културе, у чему је међу најактивнијима у Србији.

– Удружење пензионера Крушевца формирало је културно-уметничко друштво коме је за непуну годину дана приступило више од сто чланова. У фолклору је активно тридесетак људи, женска певачка група изводи изворне народне и старе српске песме, а активни су и рецитатори и сликари аматери. КУД је своје програмске садржаје

представио у другим општинским и градским удружењима пензионера, у геронтолошким и културним центрима а одзива се свим позивима за гостовања и наступе – каже Драгиша Степановић, председник КУД.

Према његовим речима, културни посленици најстарије генерације Крушевљана свих профила и видова стваралаштва, окупљени у овом друштву, доприносе повећању угледа Удружења пензионера Крушевца. У програмима наступа Оркестар КУД, певачи изворних народних мелодија,

а хор „Бисер” интерпретира староградске песме.

Ствараоци овог КУД одржали су недавно свој претпремијерни целовечерњи концерт у Културном центру Крушевца, а премијерно су се представили у Крушевачком позоришту, где су одушевљиву бројну публику. Фолклорна секција је извела игре из Шумадије, а чланови Ликовног клуба изложили су своје слике.

Сви чланови КУД наступају волонтерски, од извођача до музичара и кореографа.

Ж. М.

АКТИВНОСТИ ООИР
И ОСИ КЊАЖЕВАЦ

Путовања и излети

Општинска организација инвалида рада постоји од 1955. године, а 2015. је прерасла у мултиинвалидно удружење под називом Општинска организација инвалида рада и особа са инвалидитетом, тако да данас у својим редовима има људе различитих облика инвалидности – инвалиде рада, дистрофичаре, па-

раплегичаре, глуве, наглуве и слабовиде.

– Наша организација броји око хиљаду чланова, социјално-хуманитарног је карактера и сходно томе ми се трудимо да нашем чланству обезбедимо оно што им је потребно, а оно што посебно истичем јесте

да смо већ сачинили план излета и путовања за ову годину – каже Љубинко Тошић, председник организације.

Тако је за април планиран обилазак Куршумлије, манастира св. Николе, Луковске и Пролом бање. У мају ће посетити Трстеник и манастире

Љубостињу и Жучу, Матарушку бању, Краљево, а за јуни планирају путовање за Београд. У другој половини године путоваће у Доњи Милановац, Текију, Кладово, Ниш, Лесковац, Владичин Хан, Сурдулицу, Свилајнац, Аранђеловац.

Д. Ђорђевић

УСАМЉЕНОСТ КАО ПОЛИТИЧКО ПИТАЊЕ

Министар за заборављене

У борби против „тихе епидемије“ која погађа највише старе, али и не само њих, Британија отвара нови фронт

„Сетите се када сте последњи пут нестрпљиво стајали у реду на каси док је старија госпођа испред вас причала касирки о свом одласку код лекара. Да ли бисте имали другачији став и мало разумевања при са знању да је тај двоминутни разговор можда једини социјални контакт те жене у читавој недељи?“

Море коментара и питања (попут наведеног), чланака, анализа, студија посвећених проблему све већег броја усамљених, заслужили су британски медијски простор као никад досад. И не само британски.

Одједном се сви баве усамљенима, на овај или онај начин, откако је, средином јануара, ресорима у влади Велике Британије придодат и један намењен овој тематици, а министарка за спорт и цивилно друштво Трејси Крауч (42) добила додатно задужење и постала прва министарка за усамљеност.

Потез владе наишао је на неубичајено велики публицитет код куће, као и широм света, изазивајући различите, често скептичне, понегде чак и подсмешљиве реакције.

Најмање је спорно оно што је премијерка Тереза Меј констатовала у саопштењу: „За сувише велики број људи усамљеност је тужна реалност модерног живота“. Дилема је, међутим, да ли се тој тужној реалности може ефикасно супротставити „бирократским решењима“ како су многи окарактерисали овај ресорни искорак.

Чињенице су, разуме се, суморне. Према извештају комисије Џо Кокс, публикованом у децембру прошле године, девет милиона (или 14 одсто) Британаца често или стално осећа се усамљеним, а 200.000 грађана не чује фамилију или пријатеље по месец дана (ту је негде вероватно и она госпођа с почетка текста).

„Усамљеност је огромно зло овог доба. За неколико последњих деценија, од личне несреће ескалирала је у друштвену епидемију. Све више нас живимо сами, све више радимо од куће. Више времена него пре десет година проводимо сами. И понекад се чини да нам је смартфон најбољи пријатељ.“

Ово је поводом објављивања извештаја изрекла Рејчел Ривз, лабуристичка посланица, копредседница Комисије и надасве пријатељица трагично настрадале 42-годишње Џо Кокс, такође посланице и посвећене активисткиње која је свој кратки

Министарка на терену: Трејси Крауч (лево)

13-месечни век у Парламенту испунила ангажовањем управо на питању усамљености и напорима да тај проблем добије третман какав по својој озбиљности завређује.

Све то што је она започела, а није стигла да заврши, добија свој природни наставак, најпре захваљујући њеним колегиницама и раду комисије која носи њено име, што је сада препознато и прихваћено као национални пројекат. Тако је именовање министра за усамљеност заправо признање њеном делу.

Недељу дана уочи референдума о изласку Британије из Европске уније, у јуну 2016, Коксову је усред дана, на улици, у њеном изборном округу на северу Енглеске, пресрео, избо ножем и упуцао поремећени нападач, неонациста, због њене „издајничке делатности, подршке Европи и мигрантима“.

Тај злочин, профил убице (живео сам, без икаквих контаката са околином), а затим резултат изјашњавања у корист британског раскида са Европом, дали су појму усамљености, у конкретном случају, једну нову тежобну димензију. „Усамљено острво усамљених људи“ постала је одредница за Британију у ироничним новинским насловима.

Да ли су Британци баш усамљенији од осталих Европљана (не рачунајући нови политички пејзаж), то свакако није лако утврдити. Питање је да ли је и могуће. Што се Британије тиче, творци студије виде разлоге искиданих друштвених нити у слабљењу синдиката, цркве, локалних пабова и веза на радном месту. „Када култура и заједница који су нас некад повезивали нестану,

можете да се осетите напуштеним и одсеченим од друштва“, каже Ривсова.

То често бива први корак у стварну изолацију. Тако се јавља и нараста проблем који доприноси урушавању физичког и менталног здравља, како је израчунато, у приближном степену као и гојазност или пушење 15 цигарета дневно, а на општем плану кошта друштво 32 милијарде фунти годишње.

Један од главних задатака који чека министарку Крауч и њене тимове јесте утврђивање стварног стања, а Национална статистичка служба требало би претходно да установи метод мерења. Не треба бити стручан, па замислити колико је то комплексан подухват, јер усамљеност је често невидљива и постоји и тамо где се не очекује.

Заједнички подухват подразумеваће координисану активност више министарства и институција, подршку великог бизниса, ангажман добровољаца. У плану је формирање мултимилионског фонда из којег би се финансирани различити пројекти како би се садржајно обогатио живот у локалним заједницама.

У јавности су се, пак, чули коментари да би уместо амбициозних планова и улагања било довољно вратити оно што је људима одузето, попут дневних центара који су штедње ради масовно позатварани широм земље, чиме су припадници најрањивије категорије лишени могућности да монотонију самачког живота разведре и олакшају кроз сусрете са вршњацима.

Д. Драгић

Шпанци траже више

Иако су им пензије више од националног просека зарада, разлог за незадовољство је – минимално повећање

Шпански пензионери су ове године два пута – 22. фебруара и 17. марта – излазили на централне тргове у око стотину градова да протестују због својих пензија. Не због њиховог смањења, него због минималног повећања. Влада премијера Рахоја је, наиме, за ову годину предвидела повећање од (законски минималних) 0,25 одсто, што по процени пензионерских удружења и највећег шпанског синдиката не прати инфлацију, која је у прошлој години добацила тек до 1,2 одсто.

Тамошњи пензионери су, међутим, повишицом незадовољни и због још једног индикатора: од владе је тражено да објасни како то да је национални БДП лане порастао за три одсто, а пензије су повећане тек за четвртину процента?

Објашњење Рахојеве конзервативне владе је да се води рачуна о одрживости система, који је пред истим изазовима као и системи у другим земљама: у годинама које долазе све мање запослених ће пунити пензијске фондове које ће користити све више пензионера. Шпанија, наиме, има једну од најнижих стопа рађања у ЕУ, па ће, према демографским пројекцијама, до 2031. сваки четврти Шпанац, односно 25,6 одсто становништва бити старије од 64 године.

Шпанским пензионерима данас је (релативно) боље него њиховим колегама другде: како је недавно објавио мадридски дневник „Ал паис“, позивајући се на анализе ОЕЦД, приходи оних у добу између 66 и 75 година су за шест одсто већи од националног просека зарада.

Годишњи просек плата у Шпанији је, додуше, за 6.500 евра нижи од просека ОЕЦД (групације од 35 развијених земаља), што би

могло да буде једно од објашњења за овај парадокс. Шпанци су, уосталом, у последњој деценији били у вестима по томе што су управо пензије многим породицама омогућиле да прегурају глобалну економску кризу која је избила 2008.

Шпанске пензије су између 2007. и 2017. номинално порасле за 53 одсто, мада је реално повећање, кад се узме у обзир инфлација, 34 одсто. Просечна пензија је при том са 764 евра порасла на 920 (најнижа пензија је 550, а највиша 2.500 евра), док су истовремено просечне плате стагнирале.

Из перспективе ММФ-а, чији је последњи извештај о стању шпанских финансија био повољан, али са упозорењима да постоје неки лоши трендови међу којима је и напомена да би колико о старијој генерацији, требало бринути и о млађој, како не би дошло до „међугенерациског конфликта“.

Шпанија је изнад просека ЕУ и у односу просечне пензије према последњој просечној плати: тамо је тај коефицијент 81,9 одсто, док је просек у ЕУ у овом погледу око 50 одсто. Шпански систем је дарежљив и по томе што за сваки уложени евро исплаћује 1,44 евра.

У Шпанији је у току реализовање пензијске реформе која је покренута у два корака, 2011. и 2013, када је озаконено постепено (до 2027) подизање старосне границе за одлазак у пензију, са

65 на 67 година (данас је сваки пети пензионер млађи од 65). Такође је промењен и број година стажа који се користи за израчунавање пензија, са последњих 15 година, на последњих 25. То ће се, међутим, у целисти примењивати тек од 2022 – тренутно се обрачунавају приходи за последњих 19 година стажа.

Такође, да би неко добио сто одсто од овако израчунате пензије, мора да има најмање 35 година радног стажа, с тим што ће се то од 2027 – опет зарад одрживости система – повећати на 37 година.

Реформски амандмани усвојени 2013. предвидели су да се од идуће године примењује и „фактор одрживости“, то јест укључивање коефицијента очекиваног животног века у моменту израчунавања пензије, што ће за резултат имати да ће се сваких десет година почетна обрачуната пензија смањивати за по 10 одсто.

Том приликом промењен је и систем индексирања пензија, што је по свему судећи био разлог за најновије протесте. Пензије се сада годишње повећавају не само узимајући у обзир инфлацију, него и још неколико фактора, међу којима су и приходи пензијског фонда, број пензионера и слично, с тим што је доћи лимит управо примењено повећање од 0,25 одсто, а горњи индекс повећања цене потрошачке корпе плус 0,50 одсто.

Главни пензијски фонд Шпаније пуни се иначе доприносом од 4,7 одсто од плате који плаћају запослени и 23,6 одсто које издвајају послодавци. Поводом најновијих протеста, влада је изнела податак да је прошле године за пензије потрошено 139 милијарди евра.

У поменутом извештају ММФ из јула прошле године, одељак о пензијама констатује да је неопходно обезбедити финансијску стабилност пензијског система, што подразумева да се усвојене реформе примене у целини, уз истовремено уздржавање од већих једнократних повећања, па и аутоматске индексације, што је, како се чини, влада премијера Рахоја покушала да примени минималним годишњим повећањем.

Рахој је, придржавајући се препорука ММФ, на суграђане апеловао и да више улажу у приватне пензијске фондове, што се Шпанцима није допало и због чега су га оптужили да жели да „приватизује пензије“. И влада и грађани ће, међутим, у годинама које долазе морати да се навикавају на чињеницу да ће се дарежљивост пензијског система неизбежно смањивати и да ће стално бити на клацкалицу између фискално могућег и, како су то показали и најновији протести – социјално прихватљивог.

М. Бекин

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ГРАДА НИША

Стандард и даље највећа бригаа

Активност Удружења пензионера града Ниша била је усмерена на заштиту стандарда и побољшање квалитета живота најстаријих суграђана. Учињено је колико се могло, али увек може више и боље, па је задатак да се у наредном периоду још више води рачуна о очувању материјалног и социјалног статуса пензионера. Ово је, у најкраћем, основна порука са седнице Скупштине пензионера Ниша на којој је разматран извештај о раду за 2017. годину.

У нишком Удружењу пензионера истичу да настављају дугогодишњу традицију поделе пакета животних намирница и средстава за хигијену. Прошле године члановима је подељено више од четири хиљаде пакета вредних близу два милиона динара. Ове године планирају да пакете добију скоро сви чланови, а наставља се и са позајмицама из фонда солидарности.

Иначе, са Градском организацијом Црвеног крста Удружење нишких пензионера остварује изузетну сарадњу. Органи-

зовано је више предавања из области здравствене заштите, превентиве, правилне употребе лековитог биља која су била добро посећена.

Нишки пензионери сарађују и са удружењима из окружења и из читаве Србије. Присутствовали су многим манифестацијама у Сврљигу, Белој Паланци, Пироту, Димитровграду, али

су били гости и на годишњим скупштинама удружења пензионера Крушевца, Алексинца, Прокупља, Мерошине, Краљева, Чачка, Врања. План је да се пензионерска сарадња и сусрети са вршњацима негују и обогаћују садржајима примереним најстаријој популацији. Посебно је истакнуто да је Удружење у сарадњи

са месним организацијама и градском општином Медијана прошле године организовало 102 излета на које је ишло шест хиљада нишких пензионера а 48 најстаријих суграђана је бесплатно летовало у Грчкој. И за ову годину су планирани бројни излети а први су заказани већ за наредни месец.

Љ. Глоговац

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА КРАЉЕВА

Резултати све бољи

Ако је недавна свечана прослава Међународног дана жена била прави показатељ и најважнији показатељ дана, онда краљевачким пензионерима тек предстоји истинско славље 14. априла када обележавају 72. годишњицу оснивања и Дан свога удружења и, по традицији, одржавају свечану Годишњу скупштину.

Осим пригодне свечаности, тада ће се на дневном реду наћи и редовни годишњи извештај о раду удружења током прошле године, која је била веома успешна. Подаци из извеш-

таја говоре да је око 60 одсто пензионера са подручја Краљева у чланству овог удружења, које је захваљујући понајвише сопственим приходима, пре свега од чланарине, али и рационалној, наменској потрошњи, па и ороченој уштеђевини, организовало и успешно спровело бројне активности.

Међу тим активностима у првом реду је солидарна помоћ социјално угроженима и породицама умрлих чланова, потом следи обезбеђење огрева и разних прехрамбених намирница на више месечних рата, па бес-

каматне позајмице, као и многи други видови солидарности и узајамне помоћи.

Упркос знатним издацима, ово удружење је 2017. завршило са позитивним салдом и солидном уштеђевином.

– Захваљујући домаћинском газдовању, тим новцем успели смо да остваримо завидну активност и резултате готово у свим нашим програмским циљевима и задацима – констатовао је Тимотије Николић (на слици), вишегодишњи председник овог краљевачког удружења.

Д. Стојић

Велико интересовање за учлањење

Удружење пензионера општине Чајетина једно је од најстаријих на овом подручју, али се слободно може рећи једно од најорганизованијих. Броји око 1.000 чланова, којима је разним активностима и услугама олакшан свакодневни живот. Интересовање за чланство је велико, каже председник удружења Славко Пантовић, а организацији улаже максималне напоре да употпуни културни и друштвени живот пензионера, организујући бројне активности, дружења и излете.

У прошлој години Удружење пензионера општине Чајетина испунило је све планиране активности, каже Славко Пантовић и нада се да би 2018. година могла бити још успешнија јер су и ове године из општинског буџета за потребе најстаријих издвојена значајна новчана средства. То им даје могућност да реализују многобројне планове, са акцентом на пружање помоћи пензионерима са најнижим примањима.

У удружењу је могуће током целе године набавити огрев, мед, сухомеснату робу... на више месечних рата. И сарадња са Фондом ПИО је изузетно добра.

Чланови чајетинског удружења редовно учествују на генерацијским дружењима широм Србије. Сарађују са десетинама пензионерских организација у Србији, друже се и путују. За добро расположење је заслужна фолклорна секција са око 30 чланова, који се сваке среде окупљају на пробама.

Удружење је и ове године организовало прославу поводом Дана жена. Уз вечеру, музику и плес, чајетинске пензионерке су

са својим кавалерима провеле још једно лепо вече.

Пензионери из овог краја имају могућност да, уз коришћење ваучера за одмор, по повољним условима отпутују у Врњачку Бању и Атомску бању Доња Трепча. Они које више привлачи море и ове године моћи ће да летују у Ђеновићима на Црногорском приморју.

Драгана Росић

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ ЛЕБАНЕ

Брига за најстарије са нижим пензијама

Удружење пензионера општине Лебана одржало је годишњу скупштину на којој су свестрано сагледани резултати овог удружења у протеклом периоду. Делегати скупштине су једногласно усвојили годишњи извештај о раду за прошлу годину и планиране активности за текућу, 2018. годину. Скупштина је дала пуну подршку активностима руководећег тима Удружења.

У обраћању делегатима скупштине, председница Удружења пензионера општине Лебана Милица Банковић истакла је сталну бригу овог удружења за што бољи квалитет живота пензионера са најнижим примањима.

– Удружење лебанских пензионера и ове године ће бити

усмерено, пре свега, на побољшање квалитета живота наших најстаријих суграђана са нижим примањима. Један од наших приоритета је и реновирање просторија удружења, за шта имамо пројекат и намеравамо да аплицирамо код надлежних

организација ради прибављања неопходних средстава. Од локалне самоуправе града на обали Јабланице ове године смо добили на поклон нови компјутер и интернет везу који ће нам знатно олакшати комуникацију са другим удружењима

ма у региону – истакла је председница Банковић.

Пензионери Лебана ће овог пролећа посетити Црну Гору и манастир Острог, обићи ће колеге и пријатеље на Охриду, а биће организован и боравак чланова у Рехабилитационом центру Бање Ковиљаче.

Удружење пензионера општине Лебана је, поред лесковачког удружења, нешто већег по броју чланства, веома активно у раду Скупштине пензионера Јабланичког управног округа и Удружења пензионера југоисточне Србије. Лебански пензионери дају пун допринос у реализацији недавно зацртаних задатака у подизању стандарда најстаријих чланова, дефинисаних током последње заједничке седнице у Лесковцу.

Т. Стевановић

АРАНЂЕЛОВАЦ

Спортско признање пензионерима

Удружење пензионера општине Аранђеловац добитник је Специјалног признања Спортског савеза општине Аранђеловац. У образложењу награде каже се да Удружење већ више година „пропагира, промовише, стимулише и награђује здраве стилове живота старијих особа оба пола...“ Овакав приступ резултирао је и евидентним спортским показатељима.

Такмичећи се у дисциплинама које су прилагођене особама трећег доба, чланови Удружења су најбоље резултате постигли у 2017. години. Апсолутни су победници Регионалних сусрета у Лапову са четири прва и два трећа места од шест дисциплина.

Круна успеха је друго и пето место на десетој Олимпијади трећег доба у Врњачкој Бањи где се надметало 190 екипа. **М. М.**

ВЕЛИКА ПЛАНА

Уређење месних одбора

Удружење пензионера општине Велика Плана бавило се уређивањем просторија својих месних одбора. Најпре су у месном одбору пензионера села Милошевац, финансијским средствима локалне самоуправе, спуштени плафони, окречене канцеларије...

– Такође, додељене су и сређене просторије месним одборима пензионера у Ракинцу и Трновцу. За наш бифе-кафе клуб у Великој Плани, где се наши чланови одмарају уз читање новина, гледање ТВ-а, играње шаха, купили смо нови намештај и окречили га. После пуних десет година активирали смо рад месног одбора пензионера у Великом Орашју и за нову председницу изабрали Гордану Јовановић. Поред актива жена, добро ради и наша шаховска секција. Шахисти су за врло кратко време на два турнира освојили прво место и пехаре – каже с поносом Миодрог Мика Милосављевић (на слици), председник великоплањанских пензионера. **Сл. К.**

БЕЛЕ ВОДЕ

Може и боље

Ових дана месна организација пензионера (МОП) Беле воде одржала је редовну годишњу скупштину на којој се оцењивао рад у 2017. години. Скупштини су присуствовали бројни представници месних организација пензионера општине Чукарица (на слици).

МОП Беле воде има 352 члана, а председник је Станика Вуксановић, која је поднела извештај о раду организације за

прошлу годину. Из извештаја се види да постоје бројне потешкоће, а посебно финансијске, јер МОП функционише искључиво од чланарине.

Ипак, и прошле године су организовани бројни излети за чланове и подељено је неколико пакета помоћи. За 2018. годину планира се више излета, са још бољом припремом, дружења пензионера, помоћ угроженима и још много тога. Чланови ове месне организације окупљају се два пута месечно уз музику што им помаже да забораве на проблеме који их свакодневно притискају.

Свечаности је присуствовао и председник УПО Чукарица Слободан Ђокић који је похвалио рад МОП Беле воде, пожелевши им да у овој години буду још активнији и креативнији. **М. Р.**

ВЕЛИКА ПЛАНА

Народне умотворине

Актив жена Удружења пензионера општине Велика Плана, поводом Међународног дана жена, организовао је изложбу народног стваралаштва, на којој су приказани хеклани, штрикани, везени и ткани ручни радови. Поред тога, посетиоци су могли да виде и већ помало заборављене ситне колаче, урмашице, пољупчиће, крофне, као и разне врсте пита, домаћих сокова...

Чланице Актива жена великоплањанских пензионера припремиле су ову изложбу да би све даме, за њихов празник, а посебно оне младе, виделе како су некада маме, баке, стрине... везле, хеклале, из чега су наши старији јели, једном речју, да се народне умотворине и обичаји отргну од заборава. **Сл. К.**

ПОВОДОМ ДАНА ЖЕНА

Весело дружење пензионера

Чланице Актива жена трстеничког пензионерског удружења и ове године су, уз помоћ општине Трстеник, организовале прославу поводом 8. марта. Са домаћинима су се забављали пензионери из Крушевца, Краљева, Крагујевца, Врњачке Бање, Јагодине, са којима Трстеничанке већ дуго успешно сарађују.

И Удружење пензионера из Бајине Баште поводом Дана жена организовало је прославу на којој се окупило 250 пензионерки и пензионера из града домаћина, затим из Ужица, Љубовије, Сребренице, Братунца, Склана, а дружење је потрајало до поноћи.

У Удружењу пензионера кикиндске општине већ се усталило да 8. марта, на Дан жена, чланови КУД „Сунчана јесен“ припреме и изведу пригодан програм.

Градска организација инвалида рада Ваљева организовала је прославу са гостима из Шапца и Мионице, а ни лесковачке пензионерке нису остале без веселог осмомартовског дружења. Весело је било и у Обреновцу, Руми, Врању и многим другим пензионерским организацијама, известили су нас наши дописници.

Г. О.

БАЈИНА БАШТА

Пензионерска купусијада

Удружење пензионера из Бајине Баште често организује дружења својих чланова. Крајем фебруара једно такво дружење одржано је у Дому пензионера под називом „Пензионерска купусијада“. На окупу је било око 100 припадника трећег доба. Они су уз музику и ручак провели пуних осам часова заједно.

Мајстор за свадбарски купус Мишо Симић

– Окупили смо

се по угледу на Купусијаду која се одржава у Мрчајевцима. Мајстор за кување Мишо Симић са својом екипом припремио је свадбарски купус са овчетином у лонцима од глине. Ово организовање у сопственој режији није пуно коштало. За ручак и пиће по жељи сваки учесник издвојио је по 400 динара – каже председник Удружења пензионера Бајине Баште Недељко Ракић.

М. А.

РУМА

Београђани у Руми

Недавно су се корисницима ГЦ „Срем“ представили чланови клуба „Савски венац 3 – Гаврило Принцип“ из Београда. Тога дана Румљани су уживали у песми, игри и глуми чланова једног од клубова у Геронтолошком центру „Београд“, а потом и у заједничком дружењу.

Г. В.

Прерачун са бившим републикама

? С. Ц., Љубовија: Остварио сам право на сразмерни део старосне пензије по решењу црногорског носиоца осигурања на радни стаж остварен у Црној Гори. Међутим, до сада нисам примио ништа по том решењу.

Обратио сам се Фонду ПИО, Филијала Лозница, и добио информацију да се поступак поновног одређивања износа пензије по Споразуму закљученом између Републике Србије и Црне Горе води по службеној дужности.

Интересује ме да ли се поступак поновног утврђивања износа пензије по споразуму између две земље води истовремено за све осигуранике који су имали стаж у Црној Гори, или за сваког посебно, или се ради по годинама остваривања права, односно када ћу доћи на ред за остваривање исплате пензије од црногорског носиоца осигурања?

Одговор: Пре потписивања билатералних споразума о социјалном осигурању са бившим републикама, за одлучивање о праву из пензијског и инвалидског осигурања био је надлежан фонд код кога је осигураник остварио последње осигурање, а при утврђивању услова за пензионисање, као и за одређивање висине пензије, узимао је у обзир стаж навршен у свим бившим републикама.

Касније, потписивањем билатералних споразума о социјалном осигурању, уведене су нове процедуре код поновног

одређивања пензије, такозвани прерачун са бившим републикама, који се ради по службеној дужности, на основу међународног споразума. Поновним одређивањем пензије, тј. прерачуном за кориснике пензија који су своје право остварили на основу стажа из две или више република бивше СФРЈ, сваки носилац осигурања, тј фонд, преузима обавезу прерачуна износа и исплате пензије за стаж који је остварен у тој бившој републици, према својим законским прописима. Прерачун се ради за сваког корисника посебно.

Право на рад инвалидских пензионера МУП

? П. С., Прешево: Да ли инвалидски пензионери МУП Републике Србије имају исти статус као инвалидски војни пензионери? Да ли инвалидски пензионер МУП Републике Србије (полицајац) крши било који закон и да ли ће бити позван на поновни контролни преглед ако буде изабран за председника или члана неког од одбора удружења пензионера неке општине, а у зависности од функције прима или не прима паушални новчани додатак?

Одговор: Закон о пензијском и инвалидском осигурању за одређене категорије осигураника (припадници МУП, БИА, Војске Републике Србије и сл.) прописује посебне услове под којима остварују право на пензију у односу на остале осигуранике, али инвалидски пензионер МУП Србије је корисник права из категорије запослених и нема исти статус као корисник војне инвалидске пензије. Корисник инвалидске пензије који се запосли или почне да обавља самосталну делатност, позива се на поновну оцену

радне способности и у зависности од оцене органа вештачења, одлучује се о праву на инвалидску пензију, док корисник војне инвалидске пензије може поново да се запосли, да обавља самосталну или пољопривредну делатност, тј. може поново бити у осигурању без икаквих ограничења.

Корисник инвалидске пензије може да закључи уговор о делу, ауторски уговор или да обавља привремене и повремене послове, без позивања на контролни преглед и обустављања исплате инвалидске пензије.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Достављање доказа о студирању

? И. П., Врање: На основу овлашћења за породичну пензију моје унуке (студира и живи у Чешкој), поднео сам захтев надлежној филијали Фонда ПИО. Мој син, преминули корисник пензије, имао је стаж остварен у Србији и у БиХ (Сарајеву). У филијали су ми рекли да ће ускоро стићи решење о признавању права на породичну пензију по поднетом захтеву за радни стаж остварен у Србији, а за стаж остварен у БиХ решење ће донети у Сарајеву и одатле исплаћивати. Шта ја као овлашћено лице треба да урадим да би моја унука примала пензију по оба решења у Чешкој? Кома да достављам доказе о студирању?

Одговор: Студенти који студирају на високошколској установи у иностранству имају право на породичну пензију за време студирања, а најдуже до навршене 26. године живота. Потврда о статусу студента на факултету у другој држави, која се доставља до краја октобра, треба да буде преведена од стране овлашћеног судског тумача. Студентима који не доставе школску потврду до 30. новембра по службеној дужности се доноси решење о престанку права на породичну пензију. Корисници-

ма пензија који имају пребивалиште ван територије Републике Србије, Фонд је омогућио исплату на девизни рачун банке у другој држави у којој корисник има регулисано пребивалиште. По добијању решења о праву на породичну пензију, корисник права треба да се изјасни о начину исплате пензије. Уколико је то исплата ван Србије, потребно је да се поднесе Захтев за исплату ван територије Републике Србије. За регулисање исплате дела пензије из Сарајева, обратите се њиховом фонду.

Дужи стаж, као и веће зараде утичу на висину пензије

? А. М., Земун: Ускоро пуним услов за старосну пензију, а имам 20 година радног стажа. Интересује ме да ли ће износ моје пензије бити исти као износ пензије моје колегице која ће у пензију отићи са испуњена оба услова, односно она има и године старости и стажа за одлазак у пензију. Обе радимо исти посао наставника у просвети. Другим речима, да ли је пензија мања за онога ко је остварио 20 година радног стажа у односу на онога ко је остварио 35 година радног стажа?

Одговор: И Ви као и Ваша колегица испуњавате оба услова за пензију ако имате навршене 62 године живота, што је старосни услов за жене у 2018. години, с тим што Ви имате мање стажа (услов је минимум 15 година стажа осигурања). На висину старосне пензије утиче дужина пензијског стажа и остварене зараде односно

основице осигурања за сваку календарску годину, јер годишњи лични коефицијент, који представља однос укупне зараде за сваку календарску годину и просечене годишње зараде у Републици за ту годину, множи се са бројем година пензијског стажа. Дужи стаж осигурања као и веће зараде утичу на висину пензије.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	НЕУМЕРНОСТ У ЗАХТЕВИМА	ВАРНИЧИТИ	РУСКА БАЈКА	ФРАНЦ. ФИЛОЗОФ, ОГИСТ	УСПРАВНА ОСА У КООРДИН. СИСТЕМУ	СЛОВЕНАЧКО МУШКО ИМЕ	ПОЈАВА НА ВОДИ (МН.)
ПОДЛОСТ							
ОРУЖАНА ПРАТЊА, СВИТА							
НЕУГОДАН ДОГАЂАЈ							
СЛОЖЕНО СНОПЉЕ ЖИТА							
УРЛИК ЗВЕРИ				ЈЕДАН КЕНТАУР			
				ОЗНАКА ЗА ВОЛТ			
ГРАД У КАНАДИ						ОЗНАКА ЗА ИСТОК СТ. ГЕРМ. КОПЉЕ	
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА			БОЈА ЗА КОСУ	ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА			СТАРО ДОБА, СТАРИНА
				ОДСТРЕЛ ДИВЉАЧИ			
СИМБОЛ ЗА АЗОТ		РАЗРЕД					
		МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ					
РУДАРСКИ ОТВОР					ТЕХНИЧКЕ НОВИНЕ		
					ЈЕДНА БИЈКА		
СЛАВОЉУБ (ОДМИЛА)						ОЗНАКА ЗА ТОНУ	
						АМЕРИЧКА ПЕВАЧИЦА	
СИМБОЛ ЗА ТАНТАЛ			НАШ НАРОД				
			ИМЕ ГЛУМ. ПАЉИНА				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	УЧЕСНИК У РАТУ						
	ПЕВАЧ, ФРЕНК						
ЖЕНСКО ИМЕ							
СИМБОЛ ЗА ИНДИЈУМ			ОРГАН ВИДА				СКЛАДИШТЕ ЗА ЖИТО
			МЕРА ЗА ЗЛАТО				
СТУБ ОЧВРСЛЕ ЛАВИНЕ				ГРАД У БЕЛГИЈИ			
				МЕСТО У СРБИЈИ			
ОПШТИНСКО ПОДРУЧЈЕ					НОТА СОЛМИЗ.		
					ГАЗДА (ГРЧ.)		
СИМБОЛ ЗА ТРИТИЈУМ		ИМЕ ГЛУМИЦЕ ВЕЛЧ					
		ВЕЛИКА НАГРАДА					
ВРСТА СПОРТИСТА						ОЗНАКА ЗА ОБИМ	
						ОЗНАКА ШПАНИЈЕ	
ЈЕДНО САЗВЕЖЂЕ							

ОСМОСМЕРКА

П	А	С	М	О	М	П	Ј
А	Л	Т	А	М	И	Р	А
С	Т	А	Р	А	Т	Е	Љ
Т	И	Н	Т	Р	А	Д	А
И	М	А	Т	И	Р	И	С
Л	Е	Р	А	К	Н	В	К
А	Т	И	К	Ш	Е	О	А
К	А	Н	Т	А	Р	А	С
А	Р	А	И	С	Т	О	К
Т	А	Л	К	И	Т	Р	А
А	Т	И	А	Ј	С	И	Р
Р	О	М	У	А	А	С	Т
К	Р	А	М	Е	Р	Т	Е
А	Н	К	Е	Р	Х	Г	Р

У лику осмосмерке треба пронаћи све наведене појмове. На крају ће остати три поља, која читана редом дају назив једне стране света.

АЛТИМЕТАР, АЉАСКА, АНКЕР,
АОРИСТ, АРТИКЛ, ИНТРАДА,
ИСТОК, КАМИЛА, КАНТАР,
КАРТЕР, КАТАРКА, ЛАКАТ,
МАРТ, МИТАР, ОМАРИК,
ПАСТИЛА, ПРЕДИВО, РЕМАРК,
РИКША, СКАСКА, СТАНАРИНА,
СТАРАТЕЉ, ТАКТИКА, ТАРАТОР,
ТАРНЕР, ХРАСТ, ШАСИЈА.

АНАГРАМ

МАЈСКО сунце кад загреје
њему жури читав град...
Излетиште ово красно
воли цео Београд.

РЕШЕЊА-СКАНДИНАВКА: ниског, ескорта, скандал, крстина, рик, нес, Отава, и, ми, то, н, класа, окно, тн, Слава, т, та, Срби, ратник, Силвија, ин, око, нек, Анс, атар, си, т, Ракар, рвачи, о, Антарес. ОСМОСМЕРКА: југ, АНАГРАМ: Космај.

Да ли сте знали ...

– да су још пре 2.000 година стари Римљани, освојивши у свом походу на свет и просторе данашње Србије, открили

да ово поднебље има изузетна лековита својства? Због тога су изградили римска купатила – терме, чијих остатака има још на територији Србије. Покрај извора минералних вода они су градили базене и виле, где су се опуштали и лечили. Из тог периода су сачувани остаци купалишта – балнеа, које помињу и неки историчари и путописци.

– да су на подручју Рибарске бање пронађени археолошки остаци који указују на то да је тај простор био насељен још у праисторијско доба? Рибарска бања

је име добила по рибарима који су на њеним изворима пецали пастрмку изузетног квалитета за кнеза Лазара. Настанак купатила се по легенди везује за доба царице Милице, која је, по неким изворима, долазила у Рибарску бању да би неговала своју лепоту.

– да ни долазак турских освајача није наудио српским бањама већ их је обележио типично источњачким украсима: турским купатилима или амамима? Ови амами

преживели су до данас, а најпознатији амам је у Сокобањи. Поред њега данас су у употреби и амами у Новопазарској и Брестовачкој бањи.

– да се током 19. и почетком 20. века у Србији развијала чиновничка, индустријска, пословна и интелектуална класа грађана – прототип

модерног човека, чији је дан испуњен стресом и обавезама? Ти људи су често одмор и релаксацију тражили у бањама. Европска елита рођена у 19. веку радо је посећивала бање, где су се лечили готово сви здравствени проблеми.

– да после Другог светског рата бање у Србији почињу убрзано да се развијају? Граде се хотели, лечилишта, проширују се смештајни капацитети, бање се модернизују... што је, са својим успонима и падовима, настављено до данашњих дана.

Према подацима Републичког завода за статистику, у периоду јануар/децембар 2017. године у Републици Србији боравило је укупно 3.085.866 туриста, а у бањама се одмарало њих 519.151, што је девет одсто више у односу на 2016. годину.

Јубилеј

Дејан Патаковић, сарадник „Гласа осигураника“ од првог броја, обележио је јубилеј – 60 година рада. Марта 1958. још као ученик, објавио је прву карикатуру у „Језу“, а две, три године касније цртао је и за „Здравствени радник“, претечу нашег „Гласа“. У својој богатој каријери, новинара, хумористе, карикатуристе, радио и ТВ сценаристе, објавио је хиљаде карикатура, афоризама, сатиричних прича, имао велики

број радио емисија и телевизијских серија и добио значајан број награда и признања. И данас црта и пише за „Политику“, „Блиц“, „Јез“, „Енигматику“, „Разбриригу“, Вече с Иваном Ивановићем и, наравно, за „Глас осигураника“. Поред нових афоризама подсетићемо се и на неке Дејанове прилоге из прошлог века.

Времеплов

Нема више ко да ми испуњава жеље. И златна рибица узела отпремнину.

Знам пензионере који сваког дана виде месо. Онако, у пролазу.

Посланици су се доказали и на телевизији. Увек имају шта да не кажу.

Извините што имам мале руке па не могу да покажем колики су ми успеси.

Пошто смо се уверили у тачност изреке „Пара врти где бургија неће“, нагло је пала продаја бургија.

Наш лавиринт је специфичан. Свака странка предлаже други излаз.

Вода поскупела. Сад је подједнак луксуз купати се у мору или у кади.

МИНИ-МИНИ ПРИЧА

Седма сила

Новинари су, прича се, седма сила. Министри их бојкотирају, посланици избегавају, директори туже, страначки лидери им затварају врата пред носом, фудбалски тренери их шутирају, певачи их критикују.

Новинари су заиста седма сила, али ових шест сила их растурише.

Молим за реч

РТС се поноси својом Шареницом, ТВ Пинк својом, а наша Шареница је старија од обе заједно.

Јунакиња ријалитија стално вара дечка. Њој је сваки дан 1. април.

У борби за већи наталитет, телевизија би могла да репризира серију „Вратиће се роде“.

Ако време стане, нека то буде првог априла. Па да се шалимо целе године.

Цепови ми се нон-стоп жале на недостатак инвестиција.

Млади једва чекају да добију посао па да могу да иду на пословни ручак.

За Ускрс пензионери припремају празнични ручак, али ће им доручак и вечера бити празни.

У лектиру се уводе и дела Агате Кристи. Изгледа да су њени јунаци већи змајеви од Чика Јове Змаја.

Доктор примио од мене коверту и обећао да ћу ових дана и ја доћи на ред.

Дејан Патаковић